

מאימתי פרק ראשון ברכות

מ.

עין משפט
נר מצוה

(א) נלקמן יא: שבט טו. לטו:
קמו: עירובין מו. זל. יבמות
ס: כמותות ט: ז"ק כ: בי"מ
לו. ק"א. כבא במרא מ: קבו.
קנה: שביעות כה. חולין זל.
זא. קיל: מנחות ה: ג. גיטין
יט. ג'שבת מה. עירובין מו. נדה
ו. ט: ג. נלקמן לו. שבת ס:
קל: כלה יא. יומא לו: יבמות
מ. מו: מו. ז"ק קב. ע"ו ז.
כמות לו. נדה לו: מט. ג.
זו: ווע"י מוספות פסחים פט.
ד"ה דאלון, ט פסחים קב:
מגילה כה. וזחים מ: מכתבא
דרי"י פרשת פה. (ו) ספרי פ'
ראה, (ז) ספרי שם, ח) וסוטה
(י) סנהדרין מג: פט. ג.
(יב) נדרים ו, א. (יג) בבבא:
שהבאולה, (יד) ווע"י חוב' יומא
לו: ד"ה אמר, ט) ופסחים ג.
וזחים ט: ז.

הגהות הב"ח

(א) גבי ו'ל וז' נלכד הכי
קאמר כ"ל: וזכית אמרו
נמחק: (ב) רש"י ד"ה
יכול יהא וכו' ועד הבקר
מן התורה דכתיב ביום:
(ג) ד"ה מה שלמים וכו'
בלילה השנית. י"ב ורש"י
סוף פסחים דף ק"ב ע"ב
היא מחלה פי' רבינו דהא
ואח"כ כתב ח"ו' ולי נכאה
שם ביום שנימים יאכל דהא
בלילה היה לו בא למעט
אלא יום שחטמו שלמי לילה
הראשון של פסח אכל דהא
ואיך יאכלנו עד עמוד השחר
של ליל שני קמ"ל כ"ל:

מוסף רש"י

עד שעת חפזון. שנהלו
ללאת היינו עד הבקר (פסחים
קב: ובע"ז וזבחים מו). הוא
נאכל בקדשים ביום. ביום
זבחתו קודם שמתקן יחול
לאוכלו אם ילכה (וזבחים שם).
ויהא נאכל לבי לילות
ויום אחד. ע"י המפסקין בין
הלילות ללא ליהוי נותר עד
ע"ז (פסחים קב).

והאי דקרו ליה ליליא. דקאמר יוצא בו ק"ש של לילה: משום דאיכא
דגו. וקרינא זיה ובשכבתי: ובלכד שלא יאמר השכיבנו. הקורא ק"ש
של לילה שחרית סמוך לעמוד השחר לא יאמר השכיבנו שאין עוד זמן
תחלת שכיבה אלא זמן סוף שכיבה: דאשמועינן: וישנו ונדדמו עד

לא לעולם יממא הוא והאי דקרו ליה ליליא
דאיכא אינשי דגנו בההיא שעתא אמר רבי
אחא ברבי הנינא אמר רבי יהושע בן לוי
הלכה כר"ש שאמר משום רבי עקיבא. אמר
רבי זירא *ובלבד שלא יאמר השכיבנו. כי
אתא רב יצחק בר יוסף אמר הא דרבי אחא
ברבי הנינא אמר ריב"ל ^אלאו בפירוש איתמר
אלא מכללא איתמר דההוא זוגא דרבנן
דאשתכחו בהלולא דבריה דר' יהושע בן לוי
אתו לקמיה דריב"ל אמר ^בכדאי הוא ר"ש
לסמוך עליו בשעת הדחק: מעשה שבאו
בניו וכו': ועד השתא לא שמיע להו הא דר"ג
הכי קאמרי ליה. רבנן פליגי עילוך ^גויחיד
ורבים הלכה כרבים או דלמא רבנן כוותך
סבירא להו והאי דקאמרי עד חצות כדי
להרחיק אדם מן העבירה אמר להו רבנן כוותי
סבירא להו וחיובין אתם והאי דקאמרי עד
חצות כדי להרחיק אדם מן העבירה: ולא זו
בלבד אמרו אלא וכו': ור"ג מי קאמר עד חצות
דקתני ולא זו בלבד ^דאמרו הכי קאמר להו ר"ג
לבניה אפילו לרבנן דקאמרי עד חצות מצותה
עד שיעלה עמוד השחר והאי דקאמרי עד
חצות כדי להרחיק אדם מן העבירה: הקמר
חלבים וכו': ^הואילו אכילת פסחים לא קתני
ורמינהי ק"ש ערבית והלל בלילי פסחים
ואכילת פסח מצותן עד שיעלה עמוד השחר
אמר רב יוסף לא קשיא הא ר' אלעזר בן
עזריה הא רבי עקיבא ^ודתניא ואכלו את

לעולם יממא הוא. ואם תאמר ליתני שמי פעמים קודם הנך
החמה והוי רבותא טפי דלפילו קודם הנך הוי זמן
דקריאת שמע של שחרית. וי"ל דכפרישנא דהאי יממא לענין שאר
מלות. אכל לענין ק"ש הואיל ואיכא אינשי דגנו לאו זמן קיימה הוא.
ותיממא דקשיא דרבי עקיבא אדרי
עקיבא דהכל קאמר אחר הנך ולקמן
(עמוד ז) קאמר משיכיר בין חמור
לערוך דהיינו אפילו קודם. וי"ל דתני
תנאי אליבא דרבי עקיבא. אי נמי
יש לומר יממא הוא אפילו גבי קרית
שמע דהא זמן קיימה הוא והא דלא
נקט ז' פעמים קודם הנך משום
דבעי לאשמועינן שאינו יוצא בשל לילה
אחר הנקט: **ובלבד שלא יאמר**
השכיבנו. פירש קנוטרס אמילתא
דר"ש בן יוחי דקורא קודם שיעלה
עמוד השחר קאי. ונראה לי לזו
ודאי זמן שכיבה הוא ומלי למימר
השכיבנו. ועוד דהוה ליה למימר
אמאי דסליק מיניה. ופי' השך מקולי
דקאי אקודם הנך דסליק מיניה ולכך
קאמר דלא מלי למימר השכיבנו ללאו
זמן שכיבה הוא כיון שעלה כבר עמוד
השחר אפילו קודם הנך:
ר' אלעזר בן עזריה אומר
נאמר כאן בלילה
הזה וכו'. וא"ת היכי מלי למימר רבי
אלעזר בן עזריה עד חצות והכתיב
לא תומירו ממנו עד צקר (שמות יג)
דמשמע עד צקר מיהא מלי לאכלו.
ויש לומר דמלי למימר דהכי קאמר
לא תעשו דבר שיצא לידי נותר עד
הצקר. שאם לא יהא נאכל עד חצות לא
מוכל לאוכלו ולא לשורפו בלילה כדא
אמרין ^ז ביום אחה שורפו ואי אחה
שורפו בלילה ואם כן ישאר עד הצקר:
אלא

הבשר בלילה הזה רבי אלעזר בן עזריה אומר נאמר כאן בלילה הזה ונאמר
להלן ^אועברתי בארץ מצרים בלילה הזה מה להלן עד חצות אף כאן עד חצות
אמר ליה ר' עקיבא והלא כבר נאמר ^בבחפזון ^געד שעת חפזון א"כ מה תלמוד
לומר בלילה יכול יהא נאכל בקדשים ביום תלמוד לומר בלילה בלילה הוא
נאכל ולא ביום בשלמא לר' אלעזר בן עזריה דאית ליה גזירה שוה אצטריך
למכתב ליה הזה אלא לר' עקיבא האי הזה מאי עביד ליה למעוטי לילה אחר
הוא דאתא סד"א הואיל ופסח קדשים קלים ושלמים קדשים קלים מה שלמים
נאכלין לשני ימים ולילה אחד אף פסח נאכל שתי לילות במקום ב' ימים ויהא
נאכל לב' לילות ויום אחד קמ"ל בלילה הזה בלילה הזה הוא נאכל ואינו נאכל
בלילה אחר ור' אלעזר בן עזריה ^דמלא תותירו עד בקר נפקא ורבי עקיבא אי
מהתם הוה אמינא מאי בקר בקר שני ורבי אלעזר אמר לך כל בקר בקר
ראשון הוא. והני תנאי כהני תנאי ^הדתניא ^ושם תזבח את הפסח בערב כבוא
השמש מועד צאתך ממצרים ר' אלעזר אומר בערב אתה זובח וכבוא השמש
אתה אוכל ומועד צאתך ממצרים אתה שורף רבי יהושע אומר בערב אתה
זובח כבוא השמש אתה אוכל ועד מתי אתה אוכל והולך עד מועד צאתך
ממצרים א"ר אבא הכל מודים כשנגאלו ישראל ממצרים לא נגאלו אלא בערב
שנאמר ^זהוציאך ה' אלהיך ממצרים לילה וכשיצאו לא יצאו אלא ביום שנא'
^חממחרת הפסח יצאו בני ישראל ביד רמה על מה נחלקו על שעת חפזון ר'
אלעזר בן עזריה סבר מאי חפזון דמצרים ורבי עקיבא סבר מאי חפזון
חפזון דישאל ^טתנ"ה הוציאך ה' אלהיך ממצרים לילה וכי בלילה יצאו והלא
לא יצאו אלא ביום שנא' ממחרת הפסח יצאו בני ישראל ביד רמה אלא מלמד
שהתחילה להם גאולה מבערב: ^ידבר נא באזני העם וגו' אמרי דבי ר' ינאי
^{יא}אין נא אלא לשון בקשה אמר ליה הקב"ה למשה בבקשה ממך לך ואמור
להם לישראל בבקשה מכם שאלו ממצרים כלי כסף וכלי זהב שלא יאמר
אותו
ללאת: חפזון דמצרים. מכת הבכורים שעל ידם נחפזו למהר לשלחם: חפזון דישראל. לא שמעו להם ללאת עד צקר:
אותו

- לח א מיי פ"א מהל ק"ש
הל' י (סמ"ג עשין יח)
טוש"ע א"ח סו"ק טו"ה
סעיף ד:
לח ב מיי פ"א מהל קרבן
פסח הל' טו:
תורה אור השלם
1. ואכלו את הפסח
בלילה הזה והפיתו כל
ומצות על מדרים
יאכלוה: שמות יב ח
2. ועברתי בארץ מצרים
בלילה הזה והפיתו כל
בבקר בארץ מצרים מאדם
ועד בהמה ובכל אלהי
מצרים אעשה שפטים אני
?: שמות יב יב
3. וקבץ תאכלו אתו
מזינים חגרים נעליכם
וגבלתם אתו בחפזון פסח
הוא לוי: שמות יב יא
4. ולא תותירו ממנו עד
בקר והנותר ממנו עד בקר
באש תשרפו: שמות יב י
5. כי אם אל המקום אשר
יבחר: אלהיך לשבח שמו
שם תזבח את הפסח בערב
כבוא השמש מועד צאתך
ממצרים: דברים טו ו
6. שמוך את חך האביב
ועשית פסח לוי אלהיך כי
בחדש האביב הוציאך ה'
אלהיך ממצרים לילה:
דברים טו א
7. וישעו מרעמסס בחדש
הראשון בחמשה עשר יום
לחדש הראשון ממחרת
הפסח יצאו בני ישראל
בבקר לענין כל
מצרים: במדבר לג ג
8. דבר נא באזני העם
וישאלו איש מאת רעהו
ואשה מאת רעותה כלי
כסף וכלי זהב:
שמות יא ב

(א) אלה מאי לא ילדה כפילי (ש"ל, ב) ימיות דף ד, (ג)ש"ל, א) (ז"ל רבן, ד) (מגילה יד, ט"ש, ה) (ז"ל אלמנה, ו)

הגהות הב"ח

(ב) גמ' מאי משמע אמר רבא דר י' שילא כפילי ומיות דעל יוס המיתה גאמר נמקט: (ג) שם הן יקטלנו לו אהל לסוף ירב ליה ברתיה נפק מיניה מנשה ורבשקה יומא חדא ארכבינהו אכתפיה לאמטויניהו לבי מדרשא אמר חד מינייהו חזי רישא דאבא למטוי ביה גלדאני וחד אמר חזי רישא דאבא לאקרובי עליה לעבד"ם הבטינהו בארעא מנשה חיה ורבשקה מית קרי אנשפיה וכלי כליו ריעי [וישעיה לבן] אמר רב מן אפילו גנל: (א) רש"י ד"ה סמוכים וכו' סמוכס לעד סמיכת כל:

גליון הש"ם

גמ' בעי רחמי. עיין טעמת כג ז ומוסיק פ' וילא ממנעל הנענל כפ' ממנעס אלו מלכרס: שם ודפין גמיא. ע"י טורי אן ר"ה ח ז ד"ה ליק: ע"י אפילו הרב חדה. ע"י מוס' נדה טו ז ד"ה הכל:

מוסף רש"י

בריוני. פרייליט, ג'ון גוריס (סנהדרין ז') א': אטשס ריקוס ופוחוס למלמטה (ג'יסיו ב). בבשי דרחמנא. דכני סמר גולת המלך (סוסה ט').

רב ניסים אגון

אמר לה הווא מינא לברוריא. ברוריא היא בתו של ר' חנינא בן תרדיון והיא אחת אשתו של ר' יהושע בן ברייקא קמא דמסכת ע"ז (דף י"ז) ברוריא דבתתו דר' מאיר ברת' דר' חניה דר' תרדיון הוא ובכר למיה הירבה תחמת פסחים התחמסם בדאמרינן בפתחים כפי תמיד (דף ע"ב) אמר ליה ומה ברוריא דבתתו דר' מאיר ברת' דר' חניה בן תרדיון דהות גמרא תלת מאה (משמע) [שמעתתא] ביומא תמלת מאה רבתא: למא נאסמכה פרשת אבשלום לפרשת גוג ומגוג. פרש' גוג שכתוב בו יחירצבו מלכי ארץ אקשה תרבות ירעה בתוך ביתו של אדם ותור ממלחמת גוג ומגוג והתם בפרק לפני אדייתו של גורם (ע"ז דף א) גורסי' לעתיד באים אומות העולם ומתגירין ומניחין תפילין בראשיתן ותפילין בורעותיהן ומזוהה בפתיחתן כיון שראין מלחמת גוג ומגוג אמר להם על מי אתם באים על ה' ועל משיחו שנא' (תהלים א) למה רבשו גורם [גורן] יחירצבו מלכי ארץ מיד כל אחד ואחד מנתק מוסרותיו והולך לו שנא' בנתקה את מוסרותיכו וגו' וכולא ברייתא:

פסח באשרי וסיים באשרי

פסח באשרי וסיים באשרי. אלמא חדא היא דאשרי כל חוסי צו סיומא דלמה רגשו גויס הוא: צריוני. פרייליס: **חטאים כתיב**. קרי ציה **חטאים** שילכה יכר הרע: **שפיל**. השפיל ענמך לסוף המקרא. כל דכר שהוא כסוף קרוי שפילו של דכר: **סמוכים לעד לעולם**. דכרתי מוכה כתיב [אחרין] נאמנים כל פקודיו סמוכים (א) סמיכת כל פקודיו עשויס צאמת וישר וללורך ולא דכר ריק: **כלום יש עמד שמורד כרצו**. ויבא להכחיש את דכרי הנציל: **אמור לו כלום יש בן נו'**. והא חזינן הכל דהוסי: **הכא נמי הוסי**. סופיה להיות: **ואמר שירה**. כנגד כולם אמר שירה לכשערתה רוח הקודש עליו:

וכל קרני. על שם קרני אמו שדר בתוך: **מאי משמע**. לעל יוס המיתה נאמר: **צא וראה וכו'**. הוא סבר דהכי צעי מאי שנא קרציס דנקט: **חמשה כרני נפשי**. לעיל חשיב להו: **מאי דכתיב מי כהחכם ומי יודע פשר דכר**. משום דאירי צסופה צסמיכת גאולה לתפלה נקט ליה: **דאשכחן דאול אלישו לגבי אחאב**. דכתיב וילך אלישו וירא את אחאב: **אלאשע**. כשהלכו על מוצב הוא ויהושפט (במלכים ז א). דמתוך שלא היו הולכים זה אלל זה לא היה מוכיחו על שלא נשא אשה: **ככשי דרחמנא**. סתריס דהקצ"ה כמו רישא צכצשא (חולין ג' א): צהטמנת האפרי: **נגורה גורה**. שמתות: **מקובלני מציס אזני אצא**. דוד שראה את המללך ומרצו שלופה צילו כסוף ספר שמואל (ז ד) ולא מנע עצמו מן הרחמים: **אזני**

מאימתי פרק ראשון ברכות

י. תורה אור השלם

פסח באשרי וסיים באשרי. אלמא חדא היא דאשרי כל חוסי צו סיומא דלמה רגשו גויס הוא: צריוני. פרייליס: **חטאים כתיב**. קרי ציה **חטאים** שילכה יכר הרע: **שפיל**. השפיל ענמך לסוף המקרא. כל דכר שהוא כסוף קרוי שפילו של דכר: **סמוכים לעד לעולם**. דכרתי מוכה כתיב [אחרין] נאמנים כל פקודיו עשויס צאמת וישר וללורך ולא דכר ריק: **כלום יש עמד שמורד כרצו**. ויבא להכחיש את דכרי הנציל: **אמור לו כלום יש בן נו'**. והא חזינן הכל דהוסי: **הכא נמי הוסי**. סופיה להיות: **ואמר שירה**. כנגד כולם אמר שירה לכשערתה רוח הקודש עליו:

כל פרשה שהיתה חביבה על דוד פתח בה באשרי וסיים בה באשרי וסיים באשרי דכתיב **אשרי האיש וסיים באשרי** דכתיב **אשרי כל חוסי בו**: הנהו בריוני דהוו בשבבותיה דר"מ והוו קא מצערין ליה טובא הוה קא בעי ר' מאיר רחמי עלויהו כי היכי דלימותו אמרה ל' ברוריא דביתהו מאי דעתך משום דכתיב **יתמו חטאים מי כתיב חוטאים חטאים כתיב** ועוד שפיל לסיפיה דקרא ורשעים עוד אינם כיון דיתמו חטאים ורשעים עוד אינם אלא **בעי רחמי עלויהו דלהדרו בתשובה ורשעים עוד אינם בעא רחמי עלויהו והדרו בתשובה**: אמר לה הווא צדוקי לברוריא כתיב **רני עקרה לא ילדה משום דלא ילדה רני אמרה ליה שמיא שפיל לסיפיה דקרא דכתיב כי רבים בני שוממה מבני בעולה אמר ה' (ב) אלא מאי עקרה לא ילדה רני כנסת ישראל שדומה לאשה עקרה שלא ילדה בנים לגיהנם כותייכו: א"ל הווא צדוקי לר' אבהו כתיב **מזמור לדוד בברחו מפני אבשלום בנו וכתביב** **לדוד מכתם בברחו מפני שאול במערה הי מעשה הוה ברישא מכדי מעשה שאול הוה ברישא לכתוב ברישא אמר ליה אתון דלא דרשיתון סמוכין קשיא לכו אנן דדרשינן סמוכים לא קשיא לן (ג) דא"ר יוחנן סמוכין מן התורה מגין שנא' **סמוכים לעד לעולם עשויס באמת וישר למה******

נסמכה פרשת אבשלום לפרשת גוג ומגוג שאם יאמר לך אדם כלום יש עבד שמורד ברבו אף אתה אמור לו כלום יש בן שמורד באביו אלא הוה הכא נמי הוה: אמר ר' יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי מאי דכתיב **פיה פתחה בחכמה ותורת חסד על לשונה כנגד מי אמר שלמה מקרא זה לא אמרו אלא כנגד דוד אביו שדר בחמשה עולמים ואמר שירה דר במעי אמו ואמר שירה שנאמר **ברכי נפשי את ה' וכל קרבי את שם קדשו יצא לאויר העולם ונסתכל בכוכבים ומזלות ואמר שירה שנאמר **ברכו ה' מלאכיו גבורי כח עושי דברו לשמוע בקול דברו ברכו ה' כל צבאיו וגו'** ינק משדי אמו ונסתכל בדדיה ואמר שירה שנאמר **ברכי נפשי את ה' ואל תשכחי כל גמוליו מאי כל גמוליו אמר ר' אבהו שעשה לה דדים במקום כינה טעמא מאי אמר (ד) (רבי) יהודה כדי שלא יסתכל במקום ערוה רב מתנא אמר כדי שלא יינק ממקום המנופת ראה במפתלן של רשעים ואמר שירה שנאמר **יתמו חטאים מן הארץ ורשעים עוד אינם כרבי נפשי את ה' הללויה נסתכל ביום המיתה ואמר שירה שנאמר **ברכי נפשי את ה' ה' אלהי גדלת מאד הוד והדר לבשת מאי משמע (ה) דעל יום המיתה נאמר רבה בר רב שילא מסיפא דעניינא דכתיב **תסתיר פניך יבהלון תוסף רוחם יגעון וגו'** רב שימי בר עוקבא ואמרי לה מר עוקבא הוה שכיח קמיה דר' שמעון בן פוי והוה מסדר אגדתא קמיה דר' יהושע בן לוי אמר ליה מאי דכתיב **ברכי נפשי את ה' וכל קרבי את שם קדשו אמר ליה בא וראה שלא כמדת הקדוש ברוך הוא (ו) מדת בשר ודם מדת בשר ודם צר צורה על גבי הכותל ואינו יכול להטיל בה רוח ונשמה קרבים ובני מעים והקב"ה אינו כן צר צורה בתוך צורה ומטיל בה רוח ונשמה קרבים ובני מעים והיינו דאמרה חנה **אינן קדוש כה' כי אין בלתיך ואין צור כאלהינו**. מאי אין צור כאלהינו אין צייר כאלהינו (ז) מאי כי אין בלתיך אמר ר' יהודה בר מנסיא אל תקרי כי אין בלתיך אלא אין לבלותך שלא כמדת הקדוש ברוך הוא מדת בשר ודם מדת בשר ודם מעשה ידיו מבלין אותו והקב"ה מבלה מעשיו א"ל אנה הכי קא אמינא לך הני חמשה ברכי נפשי כנגד מי אמרין דוד לא אמרין אלא כנגד הקב"ה וכנגד נשמה מה הקב"ה מלא כל העולם אף נשמה מלאה את כל הגוף מה הקדוש ברוך הוא רואה ואינו נראה אף נשמה רואה ואינה נראית מה הקב"ה זן את כל העולם כלו אף נשמה זנה את כל הגוף מה הקב"ה טהור אף נשמה טהורה מה הקב"ה יושב בחדרי חדרים אף נשמה יושבת בחדרי חדרים יבא מי שישש בו חמשה דברים הללו וישבת למי שישש בו חמשה דברים הללו: אמר רב המנונא מאי דכתיב **מי כהחכם ומי יודע פשר דבר מי כהקדוש ברוך הוא שיוודע לעשות פשרה בין שני צדיקים בין חזקיהו וישעיהו וזקיהו אמר ליתי ישעיהו גבאי דהכי אושכחן באליהו דאול לגבי אחאב (שנאמר **ויילך אליהו להראות אל אחאב) ישעיהו אמר ליתי חזקיהו גבאי דהכי אושכחן ביהורם בן אחאב דאול לגבי אלישע מה עשה הקב"ה הביא יסורים על חזקיהו ואמר לו לישעיהו לך ובקר את החולה שנאמר **בימים ההם חלה חזקיהו למוות ויבא אליו ישעיהו בן אמוץ הנביא ויאמר אליו כה אמר ה' צו לביתך כי מת אתה ולא תחיה ולא תחיה וגו' כי מת אתה ולא תחיה ומת אתה כה אמר ה' צו לביתך כי מת אתה, בעולם הזה, ולא תחיה בעולם הבא, משום דלא עסקת בפריה ורביה. אמר ליה תותי ברוח הקדוש דלא נפקי מיני זרעא מעליא, אמר ליה בהדי כבישי מברי עלמא למה לך מאי דמיפקדת עביד וכול. נסיב בת ישעיה הנביא ואוליד מנשה ורבשקה.******************

תהלים א א
נשקו בר פן יאנף
ותאברו דרך כי יבער
כמעט אפוד אשרי כל חוסי
תהלים ב יב
יתמו חטאים מן הארץ
ורשעים עוד אינם כרבי
נפשי את ה' הללויה:
תהלים קד לה
רני עקרה לא ילדה
פצחיה רנה וצחילי לא חלה
פי רבים בני שוממה מבני
בעולה אמר ה':
שעיהו ג ד א
מזמור לדוד בברחו
מפני אבשלום בנו.
תהלים ג א
למנוצח אל תשתת
לדוד מבחתי בברחו מפני
שולוי מערה:
תהלים נו א
סמוכים לעד לעולם
עשויס באמת וישר:
תהלים קח א
פיה פתחה בחכמה
ותורת חסד על לשונה:
משלי לא כו
לדוד ברכי נפשי את ה'
וכל קרבי את שם קדשו:
תהלים קא א
ברכי ה' מלאכיו גבורי
חסף עישר דברו לשמע בקול
דברו.
תהלים קג ב
ברכי נפשי את ה' ואל
תשכחי כל גמוליו:
תהלים קג ב
ברכי נפשי את ה' יי
ותורת חסד על לשונה:
אלהי גדלת מאד הוד
והדר לבשתי:
תהלים קד א
תסתיר פניך יבהלון
ויגעון וגו' יגעון
ועפקים ישבוקו.
תהלים קד כט
אין קדוש בך בין אין
בלתיך ואין צור כאלהינו:
שמואל א ב ב
מי כהחכם ומי יודע
פשר דבר תבמת אדם
תאיר פניו ועו פניו ישנא:
קתלת ח א
וילך אליהו לכתוב
אל אחאב ותרעב חק
בשמרון: מלכים א יח ב
במים תהא חלה
חזקתה למוות ויבא אליו
ישעיהו בן אמוץ הנביא
ויאמר אליו כה אמר ה' צו
לבייתך כי מת אתה ולא
תחיה: מלכים ב כ א
הן יקטלני לו איתל
אף דרכי אל פני אובתי:
איוב יג טו

רבינו חננאל

רבינו חננאל

דכל פרשה שהיתה חביבה לדוד פתח [באשרי וסיים בה באשרי, פתח] לה אשרי האיש וסיים בה אשרי כל חוסי בו, וכדכר אבי הווא בתרא קיימא לן, דכבולתו תפילות מתחלינן ייי שפתי תפתח. וכן הלכה. למה נסמכה פרשת אבשלום לפרשת גוג ומגוג, שאם יאמר לך אדם יש עבד שמורד לרבו וכול, הכ אמר ייי צו לביתך כי מת אתה, בעולם הזה, ולא תחיה בעולם הבא, משום דלא עסקת בפריה ורביה. אמר ליה תותי ברוח הקדוש דלא נפקי מיני זרעא מעליא, אמר ליה בהדי כבישי מברי עלמא למה לך מאי דמיפקדת עביד וכול. נסיב בת ישעיה הנביא ואוליד מנשה ורבשקה.

^[1] פס ניכר מסיון קנת. ועי' לעיל ז' ב'